

Dag = Bladet :

Wälsignade Tryck = Friheten.

Tredje och Sidsta Stäcken,

N:o 19.

Stockholm den 9 December 1782.

Til en Håf. Dame eller Grefwinnan ** på s s s m. *)

Om man Er säger Min Grefwinna!
At karlar merendels bedra,
At knapt man kan en enda finna
Som plår et wännsaft hjerta ha
Edt aldrig sådan tro det minsta insteg winna,
Men om med mer upriktighet
Man säger Ni är tåck och skönare än dagen
At yrhet af Er dygd och wäsend helt betagen,
Ses lägga bort sin flyktighet,
At Ni den dubbla lyckan nått
Med egenfapens mängd en sällsynt sågning para
At ingen mot Er prakt kan utan känslor wara
Som ömt och lyckligt hjerta fått
Kort sagt: at Venus lik Ni ses det tycke äga
Hwarmed Hon Gudars lof och Gudars dyrckan want,
Tro då, och lått man folket säga
Ty då de hafwa talat sant.

Om *Indoflan*, i Utdrag utur *Historien* författad af *Madame Ebba Lanier*. **)

Midt ibland de wildsinta röfware och den hopen af främlingar hwilka
Krig och girigheten hafwa drifwit til Indien, Kijer man de gamla Inwä-
nare

*) Inländt med en Courier Söder ifrån.

**) Inländt.

nare från alla dessa olika Folkslag. Deras särskilda sinnes författning och böjelser utmärka dem snarare än deras hy och kroppsställning. Detta under Enväldets järnspira förkroshade Folket, eller rättare sagt, under den orimligaste Anarchie suckande hopen, har ingen ting antagit af deras Tyranners Seder, Lagar eller Gudalära. En beständig åsyn af alla krigets säfeligheter, och et dunkeligt skådespel af alla de ytterligheter, raserier och laster som menstliga naturen varit i stånd utdöwa, har icke mågat fördärwa deras caractere. Om, menstlig, wänlig och rådd har en Indian icke varit i stånd wänja sig wid blodiga soner, eller så mod och lust til krig, wäld och upror. De laster en Indian äger, härstyta ifrån dess swaghet.

Man finner uti Indien ömsota spår efter widskepesser, willfarelser, Konstler och sanningar af alla slag, hwilka hafwa blifwit antagna utaf de flästa folkslag.

Jag wil blott anföra den 1:sta Classen utaf Jumånärerna hwilka bruka och odla jorden. Så land gifwas hwarst dessa förtjuna mera sina Medborgares tacksamhet. De äro arbetsamma och idoga, de förstå i grund sättet at gifwa åt den heta och torra jordmonen de bebo, all den ferma och fruktbarhet hon är i stånd at emottaga. De äro uti Indien, som de skulle wara öfwer hela werlden, de bestredligaste och dygdigaste; så länge Syrrels-Lagarna ej hunnit med at fördärwa dem, eller undertrycka dem. Denna fordom så wärdade Classen war altid fredat för krigets wäldsamhet och grymheter. Aldrig twingades Jordbrukare bära wapen. Deras jord och arbete woro i lika helgd. Drubbade plögde de sina säror wid sidan af 2:ne krigs härar som andades idel mord, och i hvars fotspår följde blod och dödar. Aldrig satte man sädes sälten i låga eller nederhögg skogarna, och Gudalåran som är alsmächtig så wäl at wärka godt som ondt, kom således förnustret til hjelp, hvars röst wärkeligen altid ljuder at man böde beskydda nyttiga arbeten: men hwilken allena utom Bramnernas biträde, utom genljud af Religion ej äger nog styrka för at låta wärkställa det som hon lärer.

Folket uti allmänhet äro fogeliga, menstliga, och de weta litet af de sinnes rörelser som plåga oss. De älska stilla arbeten eller och lättjan. Man hör dem ofta anföra detta stället af en deras måst antagna Sedolära: Det är bättre sitta än gå: bättre sofwa än waka; men döden är at statta öfwer alt.

Deras måttelighet och Climats starka hetta qwäswo hos dem de fåra böjelsernas häftighet. De hafwa endast den passionen som äro weskigas och swa

swagas, nemligen Girigheten. Då man estertänker huru Naturen har gjort allt för dessa fruktbara trakter, och at til lättheten at upfylla alla sina behof, Indianen förenar et medlidande sinnelag, en Sedolära som så wäl skiljer dem från all fördjelsedrift, som åhåga at inkräkta: Kan man ej afhålla sig gå tillbaka, suckande öfwer menskligheten, ända til Källan hwarifrån den grymma oligheten härflyter, som förenat alla förmoner och allt wälde med en liten del af Nationen, och således öfwerhopat den återstående delen af Folket med olyckor och wanheder. Hvad är wäl orsaken til denna förunderliga ursinnigheten? Utan twiswel den samma som gör Folkets olyckor beständiga på detta Jord-klotet.

Det behöfves icke mera än at en mäktig och söga uplyst Nation antager en hufwudwillfarelse, hwilken okunnogheten gifwer burskap; at denna willfarelsen sedan hon blifwit allmän, blifwer sedan grundwalen til hela Sedolärans och Stars-konstens lärobyggnad; hwarpå snart de måst anständiga böjelser finnas stridiga med pligternas fullgörande. At då följa Sedolärans bana, måste man ständigt göra wäld på Naturens wägwisning. Denna beständiga striden emellan Sedolärans bud och Naturens drift skal werka uti Sederna de förunderligaste stridigheter, och Samsundet skal blott utgöra en hop utaf olyckeliga, som förndra deras lifs tid at ömsom plåga hwarandra och under det samma anklaga Naturen.

I denna mätningen igenkännes alla Folkslag *) om man icke til åwentyrs får undantaga några wilda fria Samhällen. Drimmeliga fördomar hafwa öfwerallt gjort menskligheten omenskelig, och ömskapat menskliga förnuster til en railonerande djuraktighet, ja, förqwäst ända til det naturliga yrket som sätter sselhwa matken i harnesk emot förtryck och wäldsamhet. Dråkneliga Folk hwarpar anse sig blindwis såsom en egendom tilhörande et litet antal menniskor som undertrycker dem.

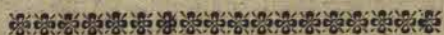
Hvad är icke detta för en willfarelse som bedrägeriet inpräglat eller förfäster uti menskliga förståndet. O! at det råtta ljuset som fördomars werker släkt, måtte ännu en gång uti osskan uplåga, at menniskor måtte se sina rättigheter, och de behöfwa ej annat än känna dem, för at återtaga dem!

I wise uppå Jorden! I alla Samhällens Philosopher! det tillhör eder allena sista lagar för Medborgare. Hafwen allenast mod at uplösa Eder Bröder, och wacen öfwerlygade at Sanningen lättare sprider sig än willfarelsen. Förnustiga menniskor, til hwilka I bären Sanningens

*) Här far Fru Spanjorskan willse, men det är utan twiswel för lång tid hon skref sin Historia.

gens Fatta Skola hdra Eder med drift och håstigaste åtrå. Tala med den styrka at Millioner som borde wara fria, rodna öfwer sitt Slafveri. Låten Natur och mencklighet tala til deras hjertan, då omsider deras själ och sinne skal upresa sig emot de Tyranner som wåga kullkasta Natur och Samsunds lagar.

Låten dem weta at Friheten är en Guds-skänk; men förtryck och wåld härleda sig ifrån de uflaste djur i mennisko skapnad. Upräckten alla de hemligheter som fångsla menckligheten, då de utspida mödker öfwer Jordklotet, och at menniskorna sedan de öpnat ögonen huru man lefvt med deras lättrogighet af hwilken man smidit deras bojor, på en gång uplyste, öfwen på en gång hämnas den wanheder menckligheten lidit, och med det samma wisa wårt slägtes wårde, med wår åra.

Åf Kongl. Tryckeriet är nyligen utkommit:

Ändringar hwilka Hans Kongl. Majestät wid utöfningen af dess förnyade Reglemente för Regementerna til fot, af den 13 Maj 1781 under Campementet å Ladugårds-gårdet i Väder behagat befalla och förordna Wederbörande til underdånig efterlesnad.

Churu ändringarna äro helt så, skulle en Recension eller utdrag af dem blifwa för widlöftigt för et Dagblad, jag skal då endast citera pagina där de någon gång äga rum, nemligen:

Sörsta Delen.

Pag. 4. 13. 26. 30. 42. 43. 49. 51. 55. 57. 59. 61. 67. 68. 73. 79. 80. 82. 89. 91. 95. 96. 98. 99. 103. 104. 113 och 114. 123. 145. 146. 148. 153. 155. 156 och 157. 158. 163. 164. 165. 167. 168. 170. 172. 175. 177. 178. 179. 181. 183. 184. 185. 190. 197. 214 och 215. 218. 219. 220. 221. 225. 229. 236. 237. 291. 299. 302. 326. 345 och 346. 348 och 349. 351 och 352. 356. 357. 359. 365. 367. 369. 370. 372. 375 och 376. 382.

Andra Delen.

Pag. 15. 38. 39. 133.

Tredje Delen.

Pag. 127. 170. 229. 235.

N:o 20 utkommer den 13 December.

Stockholm, tryckt hos Carl Stolpe, 1782.

Dag = Bladet :

Wälsignade Tryck = Friheten.

Tredje och Sidsta Skåcken,

N:o 20.

Stockholm den 13 December 1782.

Widare i utdrag af bref om Konungen i Preussen *)

Ingen ting förefaller en mera förunderligt då man kommer til Berlin, än den frihet med hwilken större delen talar om Regeringen och Konungens opförande. Jag har hört här afhandlas politiska och afwen andra saker som jag trodt wara af ännu större wigt med samma frihet som på något Caffé-Hus i London. Samma frihets anda finnes hos Bokhandlare hwarest man fritt säljer alla slags Böcker. Den Brochure som kommit ut öfwer Polens delning, hwarest Konungen ej heller är spard, finnes här utan skrämmelse, tillika med flere andra arbeten, i hwilka man attackerar de måst betydande personer med all Satyriska galla. En så stor mild, Rättwis och Samwetsgrann Regent för sina Undersätare och i spetsen för en Armée af 200,000 man, kan utan fara fördrakta några tankelösa Politici, och Satyriska pennor. Hwem som behagar har full frihet at criticera Hjelstens Regering — När Nero i sjelfwa Rom blef utropad för Gud, så kan ju vår tids Trajanus någon gång tadlas.

Denna Monarquens stora själ är otillgängelig för squallkares och Rapporteurers nesliga konster, genom hwilka så många föraktliga menniskor göra sin enda lycka annorstädes, öfwerlydlig at den som är nog nedrig at förråda en sanning, kan lika lätt opdiktat en lögn, lånar Han aldrig sina öron til berättelser om hwad som passerat i enskildta Sällskaper. Hwem som understöde sig at berätta Anecdoter af detta slaget, blefwe med skam bortjagad ifrån Honor. Han fördraktar afwen alla Anonyma bref, och alla berättelser til någons nackdel, så framt ej anklagaren wil sjelf wisas sig och förswara sina påståenden.

Denna stora Försten är så litet mistänksam, och så fri från all fruktan, at han har aldeles ingen wakt under sitt wistande på Sans Souci. Himmel! hwad är icke ära och dygd för et fäste? Om dagen är där endast en Sergeant på Ordonnance. eller blott en Corpral som för Orderna,
hwil

*) Se N:o 16.

hvilken alltid går bort om afstön. Ut det huset där Konungen sofwer, äro blott 10 eller 12 personer, domestiquerna inberäknade, man bör påminna sig at Sans Souci är et afstägt ställe, ungefär en half mil ifrån Potsdam.

Det är ingen ting som Konungen af Preussen med så mycken isfwer, och jag fruktar nog liten framgång winlagt sig em, som at upliffwa handeln i sina stater. Forde hända för dryga pålagor och för starka inskränkingar warit orsaken. Handeln, lika med lustens och fogens wilda inwånare wil wara fri; så snart den blir kringfångad och tryckt, tynar den af och där genast.

Ut Konungens Länder ges inga sådana syflor som rika enslidta personer på det allmännas befostrnad. Inga sådana tjenster, där inkomsterna äro stora, fast det fordras nog liten möda och så insigter för at bekäda dem. Inga extra syflor med extra löner, tillkopas där. De som wid detta Hofwet innehafwa de mäst betydande poster, winna blott så mycket hwormed de kunna lefwa efter sin wärdighet, men kunna ej samla åt sina barn, hwilka ej annat behöfwa än education, då de utan accord-lumnor och utan andra recommendationer än sina förtjenster nog komma fort. Alt hwad som befordrar Luxe och onödigheter, är belagt med stora pålagor. Fast penningen är mera rar i Berlin än i London eller Paris, finner en främmande snart at det ej kostar mera at lefwa här. Ordningen och Policen är förträffelig, och Taxorna rättwist opsatta.

Då Konungen hatar all sáfånga, har han ock belagt den (ej hemligen utan uppbarligen) med utgifter. Den som är nog sáfång och högsfärdig at begära rang och Carakterer, får bra betala dem, och inkomsterna deras användas aldrig til någon annans än Rikets bästa. Det är endast Caractern som betalas, ty sjelfwa syflans bestridande med lönen som ärfeljer lämnas endast åt tjenste-år, förstånd, slit och skicklighet utan en styfvers afgift. Det ges ej någon Kung i Europa som har så många caracteriserade Hofs-Råder och Regerings-Råder som Hans Preussiska Majestät, och det fins ingen Regent i werlden som så litet behöfwer Råd.

De allmänna pålagorna i Riket äro stälda på en beständig fot, de variera aldrig från den ena dagen til den andra, och Underfåtarn lefwer i sáfkerhet om sitt, men man har sunnit utwäg at beskatta de förnåma och Rika som innehafwa stora ägodelar, mer än de närande och mindre förnåma ibland deras Medborgare. Regerings Systemet är alltid rättwist, men ej mera gynnande för de stora och höga Adeln, än för bonden som bewaras liksom ägnastenen ifrån förtryck och wäld. Denna Classen af menniskor lefwer i heder och wälstånd, så fri ifrån uselhet och slafweri, som deras Konung är fri ifrån den Tyranniska sarsen at utarma sitt folk som sedan skulle falla i hans händer — En ung Prins som refuterat Machiavel, kan ej som Konung ombyta tankefätt.

Ehuru stort antal Söner en Bonde må hofwa, äro de alla underkä-
 stade at enroteras til Soldater utom en enda, som lemnas hos Fadern
 för at hjälpa honom wid gårds bruket, samma händer som opbruka jord-
 tårswan, förswara den, och det är i Preußen lika afkiningswärdt at wa-
 ra Soldat och Patriot. Konungen lindrar likwäl bönderna derigenom, at
 Han håller Officerare på wårkning i Hamburg, Frankfort och andra Ty-
 ska Städer — De af främmande Nationer som på detta sättet gå i tjenst
 få aldria lemna tjenstgöningen, men infödingar kunna alla år så sex Må-
 naders Permission, under hwilken tid de återtaga landslyflorna hos deras
 Föräldrar. Denna inrättning gör Konungen en stor besparing uti under-
 hållet för sin tatrika Armé, och skaffar Staten en betydande winst genom
 så många armars arbete. Passivolancen såsom ofta et medel til egen nytta
 och enskilt snålhet, men alltid til en usel och eländig troupe utan discipli-
 ne, exercice, och hushållning är länge sedan afskaffad.

Allt hwad jag ser och dageligen hör talas om FREDRIC, förökar min
 förundran. Han förenar egen skaper som jag för trodt ej skulle kunna före-
 enas. Jag har alltid inbillat mig at den som kan fåsta sig wid sin åsaker
 wore mindre stickelig til större wårfs utförande. Jag har här blifwit öf-
 wertygad at Konungen af Preußen är et undantag från denna regel; ty
 ingen ting är öfwer des genie, och ingen ting är under des upmärksamhet.

Wi hafwa efter wår ankomst hit, sett Italienska Operan. Men hwar-
 ken Tragedier, eller någon af de feter som gifwas wid Sans Souci, draga
 mig så mycket dit, som tilfället at så se Konungen; andra Förstar äro en-
 dast betydande genom den höga rang de innehafwa, då Denna deremot ger
 wigt åt sin rang. Uti andra Länder åstunda resande at så se Konungen,
 för des Rikes skull, men här är det twärtom. Konungens af Preußen
 Stott, Städer, Land och Armée må wara huru respectabla de wola, in-
 teresserar man sig likwäl måst för dem at de tithöra FREDRIC Den An-
 dra; som utan annan Allierad än Engeland, emotstod Österrikes, Frans-
 rikets, Rysslands och Swerjes förenade krafter.

Konungen af Preußen är wäl wäxt, och mycket wig för sina år.
 Des kropps beskaffenhet är af naturen ej stark, men Han har stärkt den
 samma, genom öfningar och et arbetsamt lif. Des utseende tilkänna ger
 förstånd och urskillnings gåfwa. Han har wackra blå ögon, och jag fin-
 ner Des physionomie tillsammans tagen rätt behagelig. De som endast
 känna Honom genom Portraier, tänka ej öfwid det samma. Jag har sett
 flera som likna Honom något, och några som likna Honom mycket; men
 bägge göra de Honom orätt. Då Han talar, upeldas Des liniamenter
 på det måst utmärkta sätt, och det är det som ej penseln kan uttrycka.

Ludet af hans röst uti samtal är den klaraste och måst behageliga
 jag någonsin hört. De

De som höra honom tala, skulle önska det han talte ännu mera. Dess observationer äro alltid qwicka, oftast justa, och så menniskor äga i så hög grad den gåfwan at ge lyckliga genswar, som han.

Då Konungen i Preuß'n hwarcken har levé eller Toilette, har man inset at skrifwa derom, utan Han säger opp kläckan 5 om mornarne och efter berättelse är Hans dag afdelad til trädga syblor och liten hwila.

Alla affairer som man har med Konungen, afgöras genom bref. Man kan ingen ting begära eller föreslå utan på detta sättet. Man har försäkrat mig, at denna Lagen är så oförändertlig, at om en af dess Generaler blott wil avancera en Cadett til Fendrick i vacance, ty andra befördringar äro okända, skulle han ej wåga göra en dylik proposition utan på detta sättet, ehuru han dageligen kan hafwa tillfälle at tala wid Hans Majestät.

Den minsta Undersåte eller fränling kan adressera sig til Konungen på detta sättet, och wara försäkrad om at så swar. Konungens första göra hwar morgon är at genomgå de papper som äro honom adresserade. Et enda ord som han skrifer i brädden, utmärker dess swar, och en af dess Secreterare sätter det sedan i ordning. Denna methoden ger Konungen nödwändig tid at estertänka hwar ansöknings wigt och rättwisa, och hindrar honom ifrån at ge löften som Han sedan hwarcken kunde eller borde uppfylla.

Continuation e. a. g.

Til den Swenska *Aspasie*. *)

Wälkommen Swenska *Aspasie*!
 At öka Dagblads skrifwar hopen
 At blandas i de hefa ropen
 Som hwarje morgon hörde bli
 — Men säg, wil du för Åran skrifwa?
 At få et namn, en liten krans?
 Hur tycker du at en kan gifwa
 Af det hos honom aldrig fanns.
 Nå wäl — jag ser ditt enda yrcke
 Dra lifwet fram förutan nöd
 — Ja Herre Gud! din tro Han styrcke,
 Men wet af swält du får din ödd.

Connoisseur.

*) Et Gruntimmer som i N:o 1 af sina Dagblad lofwar oss fortsättning och som skulle önskas. Blott det bare sig.

N:o 21 utkommer den 16 December.

Stockholm, tryckt hos Carl Stolpe, 1782.

Dag = Bladet :

Wälsignade Tryck = Friheten.

Tredje och Sidsta Stäcken,

N:o 21.

Stockholm den 16 December 1782.

Några tankar om Lasters wederstyggeliga påföljder af Cicero. *)

Ingen ting är mera stridande mot naturen, än orättwisa. Den har sitt ursprung ifrån girighet, högmot och wällust. Den girige tillfånas efter andras egendom, så långt, at han wägar heder, ära, ja stundom lifwet, för rikedomar. Ingen last så stygg, ingen list så nedrig, intet bedrägeri så onaturligt, som icke uptränkes til ändamålet. Dygden flyr hans hus och orättwisans omswingar des gårdar. Lagen är et spjut i den girigas buk, och Medborgares wäknåga gör honom ängest. Hans boning wisar förödelse och hans ande förtärer de närboende. Olyckeligt är folket där han bor; men aldra olyckeligast, om han äger magt at råda eller befalla.

Den högmotige tror sig endast helf och tål icke sanningen. Han upwaktas af dårar och hans spis är deras smicker. Avelshnad är des Fattatur, hellslofhet des Sångkammare och orättwisa des Förmaf. Rättwisans förakt, Dygdens förtryck, lidandes tårar, de förnuftigas kuswande, utgåra des tidsfördrif. Hans bord dukas af uslingars armod, de som illa göra äro gäster och spisa Eräseligen. All ting måste tjena hans wisse, om försöhjeller skola undwikas. Folkets håpenhet öfwer et sådant naturens widunder wore ändalöst, om den högmotige tillika är magtägande. Den wällustiga har främsta rumet iblan Lastens tilbedjare. At natur, ordning och seder måste rubbas, för den wällustigas smak, är icke underligt, emedan en ottyglad wällustig är stadd utan alt förnuft, samt i des ställe antagit et djuriskt kynne. Kreaturen drifwas af en obändig begärelse til hwad dem smakar, samt fördärwa och söndertrampa alt hwad som

*) Insändt.

som kan hindra deras brånad. Hvad under då? at den wällustige, som
 fotar sin lyckalighet på smakens tillfredsställande samt upoffrar allt til krops-
 pens gånade, förargas öfwer Förnustet, som slundom förut spår wettins-
 gars olycka. Hvad under, eller snarare, hvad allmän fördölsel! då Re-
 genter och Förstärne i Landet öfwerlämnade sig åt wällustens styggelser.
 Där blifwa Lagarne utan kraft, där går wäd för råten, där stökas
 folkets egendom, där öfwas rån, där förestår allmän förwirring, där
 krossas dygden, och rättwisa blir icke mera til, där blir sluteligen råtta
 herberget för wilddjur och bestar, under mennisko skapnad; med et ord:
 allt har där wunnit burkap, som arbetar emot Natur och Förnust. Kan
 wäl något skändeligare finnas? Om Romerska Förfäderne kunde återkom-
 ma at se Republicuens stolpar och idrotter, skulle de twiswels utan fråga:
 Cedo qui ueltram Rempubicam tantam amissis tam cito?

Et helt Kort Aminnelse Tal öfwer Patriotens och Ledamotens af
 X. N. 3. Fyllströms dödeliga fränfalle hållit i samma Ordens-Sällskap. *)

Min blyga Skaldemö! Du får dig ej fördölja
 Du måste hopens röst och Ordens-Lagar följa,
 Drag på ditt skira stor, din löja stärf så ren
 Ty du servera skal wid salig Fyllströms ben.
 Ja — du skall kladd i säck just här på stället stanna
 Och gjuta tårar ut wid denna Brånwins-panna,
 Du måste följa med til Carons murckna slup
 Om och hos salig Bror du aldrig söp en sup.
 Dig tycks wäl dierhwa Mö! et qwinligt högmod drifwa
 At ej en Bachi Wänn nog wärdig licksång gifwa,
 Du torde häldre gå at sjunga bidnars pris,
 Den stränga winterdag, och Stockholms snö och is;
 Men du bör wera Nymf! det stoft jag tänker sira
 Har Guden Bachus sels så utmärckt welat sira,
 Med ögon fullda jämt af fugtighet och dropp
 Med en försträckig lång, och bred och rymtig kropp.

Sä

*) Insändt.

Så grip då ann ditt värde — Hwad vill du dig betänka?
 Om du din höghet skal til detta stofvet sänka
 Du liknar nog ditt Edn som osten med fördragt
 Ser ann en stor förtjenst blott för en saknad pragt.
 Du har dock förr en gång så nöjd och redebogen
 Gått från Parnassen ned i sällskap in på Krogen,
 Så mycket mera kom, förewiga en man
 Som uti spelleri på hela werlden wann.

Nå wäl — jag ser dig nöjd, så knäpp då på din luta
 Och skynda dig så här til Fyllströms ära tjusta.

Aria,

Fyllström som druckit
 Krupit och suppit
 Har ättlig sluppit
 Ned i sin mull,
 Stundom så lustig
 Stundom så mustig
 Men alltid full.

Fyllström den Stora
 Ha wi förlora
 Hwad ska wi nu?
 Jo wi ska suppa
 Nöta wår strupa
 Skäl salig du!

Så blefna Bachi Män, och efter många öden
 Så deras wäta lif en torr resource i döden
 De famla i sitt qwaln och swigta som en rö
 De ta en sup regal och Patriorer dö.
 An tänk, om Order kom at sig i Brantwin bada
 Uck bästa bröder Ni! hwad ni då woro glada!
 Ni kännen liksom jag at lefwa wore sält —
 En sjöman i sitt rus, han trättar hufwa Belt
 En gubbe tror sig ung, när han 2 supar klunkar
 Och hufwa tiggarn full i sina starkwor prunkar,
 En bysatt, wid sitt glas sin bördas glömmar af
 En krympling kastar bort sin krycka och sin staf.

Så

Så kan då Bränwins:rus bekymrets plågor lätta,
 Kan man af denna faste sig öfwer lyckan sätta.
 Kan genom denna dyckel wäl slafwen leswa fri?
 Så blifwe hwarje hus et Krono-Bränneri!
 Kan man wäl glömma boet förtroet, och wäld och nycker
 Jag tillfår, här behöfs du flera Krono-drycker,
 Ho undrar då, wår Bror som här i Sverje klef
 At han på lifwets drancel en wärcklia fullprom blef?
 Han war det — det är wist, han sjelf sig wetat blotta
 Ty förgårs när han dog, fören klockan slagit ätta
 Til honom kom en Man i någon yra sänkt
 Som ren från Danto-wärck war tämtlig wäl beskänckt
 Wår döda suckar til — (Man snappar opp de orden
 Som honom wördad gör bland swålhare på jorden)
 „Ack! hwad den menskan wet at nyttja wäl sin dag
 „Som klockan ätta är länge fullare än jag,
 Så ädelt tankesätt förtjenar Årestoder
 Sitt lof från första Clats til minsta supe:broder —
 Förtjusta Brödra: Lag! befinna, läs och märck
 Den gwickaste devis uppå et Bränwins:wärck
 Ack! må så dyra ord hwari wår Fyllitrom slutar
 Med huggjärn ristat in på wåtra Bränhus:knutar,
 — Ja wänner! wösten Er, den så ur werlden drog
 Han kan wäl aldreig dö, fastän han wärcklig dog
 Och weten! i et lif som man med skäl begråter
 Ej sunnits minsta spår til andra Anecdorer.
 Nog af — hwar enda dag, och det af hjertans grund
 Han söp som Patriot intil sin sidsta stund.

Farwål då wårda Bror!
 Wi gå at kransar flåta
 Til des of felas stor
 I Orden K. V. I.

Dag = Bladet :

Wälsignade Tryck = Friheten.

Tredje och Sidsta Stäcken,

N: 22.

Stockholm den 20 December 1782.

Min Herre!

Jag har wid reviderandet i min Salig Farfars papper öfverkommit inneliggande bref ibland flera af hans öfversättningur ifrån Engellän — detta är utdraget af den bekanta Stanhope Werulams bref til sin wän Scheldon, skrifna på åren emellan 1670 och 94 — Gloucester, edition. pag. 213. — Kan detta som endast är et Fragment så rum i Wälsignade Tryckfriheten, så göres et nöje åt

Inläsaren. *)

!!! **D**yckligt det land, der det Patriotiska Nitet är förswunnit, där kärleken för Friheten är utlöcknad: et sådant land är på wippen af sitt fall. Äran, denna driffjädren til alla stora wärk blir då remplacerad med begäret efter penningen. Despoten behöfwer endast wisa sig för at af denna fördärwade Nationen göra Nationella tråtar. Alla äro färdiga at böija halften under oker, och om ännu någon Medborgare skulle gifwas, som hade nog styrcka i själen at wäga tala i det Allmänna och inför Thronen om Sädernesland och Frihet, så skulle pluraliteten kalla denna starka och dygdiga Medborgaren för en däre. Man skulle utan rörelse se honom inneslutas i en fästning, landsförwisas, eller upoffras på en echaffaud, under det man skulle resa ärestoder åt det Allmännas Förtryckare och åt deras nedriga Smickrare.

Hwad wördnad är man ej skyldig de sannings-älskande Auctorer? hwilkas djerfwa penna uplysa Nationerne om deras Samhälls-skyldigheter, draga opp råckelset hwarunder Tyrannerna fördölja sig, uppenbara den fördädeliga Politiquens lömska anläggningar, wisa för det förb. indade folket Regeringens (den Engellska) bräcklighet, samt upståndna Frihets Enthou-

*) Jag tackar och önskar at få flera sådana fragmenter. De uplysa Historien och ännu mera äro et ämne til wälsignelser öfwer wårt seculum, som aldrig kan lemna sådana.

Utgif.

thoufiasmen i de bröst, som förut endast haft känsla af båkwan och tråldom? Huru mycket äro de ej at föredraga den platta och gråtsamme Moralisten, som lödser sin tid i djupa men onyttiga undersökningar om små fel, som ej äga något hufwudsafeligt inflytande på det allmänna lefwerner? Sörshnen har säkert icke skapat oss för at endast raisonnera: wi skola äfwen wärcka; och våra wärckningar betyda intet, om de ej hafwa afseende på Samhället. Således böra alla våra företagander lämpas deråt.

Samhällets wäl böde i alt vara vårt enda och högsta föremål. Den Philosophen som wil uplösa Samsunds banden och återföra menniskan til det första naturliga tillståndet, känner ej menniskor. Den Theolog som räknar kärleken til Gäderneslandet för intet, är en fanatique, en däre, som borde förwaras på Danwiken (i England) En i alt god Medborgare är äfwen en god Christen: Men en Christen för at vara god och rätt böde tillika vara Patriot. Med Christen förstår jag icke en sådan andelig, som man wanligtwis föreställer sig honom: det wil säga, med en öfwerdrifwen undergiftwenhet för all slags Öfwerhet, ware sig god eller ond, med en deciderad känslödsighet för alt hwad som händer på jorden, med omsorg at uprycka til och med roten af alla sina passioner, och med en helig lidnödighet för alt det werldsliga. Nej, en sådan person kan icke hysa Patriotisme, icke af den uplifwas. Han är mera skadelig än gagnelig, Han kan aldrig blifwa en Cato och en Brutus, dessa Gudomelige personer, hwilka til Tidewarfwets nesa ej hos oss finnes på andra ställen än Theatren — I en så fördärfwad tid som denna (1682) rigtar man sin häg emot en lätt och flygtig witterhet, man applicerar sig på poesien och wältaligheten för at der hämta utwägar til nya Smicker, Tournurer; andra för at skilja sig ifrån denna lätta och yra flocken och för at taga et mera allwarsamt utseende, löpa och skrymta med Christendomen; Andra uppehålla sig wid sina och såfångna forskningar i Moralen och Metaphysiquen; Men ingen talar om Gäderneslandet, om Friheten, om Lagarna; ingen märcker eller läds märcka at de bojor alt mera och fastare tillsmidas hwaruti folkhopar gå fångslade; ingen lånar sitt öra til den af hunger döwende Landtmans klagan; ingen äger nog styrcka at tiltala de Regerande (i England) och säga dem deras skyldigheter: Alla tiga, och hwad som är besynnerligare, alla tro sig hafwa uplyst sina skyldigheter då de tegat. Gäderneslandet har blifwit i alla Land, (utom i Europa och framför alt i Sverige,) et främmande ord, hwars betydelse man ej känner eller wil känna. En Medborgare, som insupit Medborgertliga tänkesätt, igenom läfningen af Romerska Historien och andra Frihets Hjeltars skrifter eller gärningar *) samt wisar böjelse at upoffra alt för det Allmänna bästa, blie

*) Det är säkert af deras tänkesätt som den senare tidens Rousseau, Helvetius, Rainal Montesquieu och Condillac formerat sig. Anmärkning af Insändaren.

hällen för en Donquichote, en homme à chimères, som för en så löglig sak som ära och samwete glömmar alla de wigtiga fördelar, som Hof-gunst, penningar, befordringar och band ic hwilka tilfälla närwarande tids (förre Seculo) kryptande och låga folk. . . .

Sortsättning och slut om *Friroliterna* *)

Den goda smaken hos Friroliterna är likwäl icke et bihang af Adeliga privilegierna, den sträcker sig äfwen til dem man kallar smärre folk. Rådsmannen blandar i sin handel sådana åtbörder, infall och behagligheter, som framlocka äfwen de girigaste penninge-samlare. Konståren försködar sina seder tillika med sitt arbete. Man wäljer tjenste-folk icke för nyttan utan för utseendet; Drängen skulle aldeles synas wara på sitt ställe, om man satte honom i wagnen bredwid sin Herre, och man måste wara wäl wan wid ansigterna, om man wil wara säker, at icke taga Kammarjungfrun för Fru i huset. Behagsjukan, dans, musique och konsten at klåda sig enligt högsta smaken hafwa nedstigit til alla stånd. Ännu några år, och det skal icke fetas små folk annat at wara förnåma, än at kunna säga, min Betjening, mina Förfäder, min *Maitresse*, mitt Regemente och min Slång-kappa.

Friroliterna hafwa skaffat sina artigheter tillräde til sielfwa Helgedomen. Et arrigt sällskap går i Kyrkan til at fördrifwa en ledsam stund. Det sällskapper sig där, at hålla och lognera, at dömma om ansigten och kläder. Man förnöjer där både syn och hörsel; ty då man, i brist på andra ämnen, har någon stund ledig at höra på Prästen, hör man denne, ganska ofta, med en höftig iswer kasta så mycket blommor och rökelse på någon förnäm person, eller ny inrättning, at hwarken personen eller inrättningen synas. Anteligen går sällskapet derifrån, man skrattar under wägen at all ting och man kommer öfwerens om, at man hast rått roligt. Friroliterna tilbedia Solen, de skulle wäl wilja älska henne, men de äro willrådige huru det skal gå til. Deras lärde hafwa hundrade år disputerat om: Antingen man bör älska Solen, emedan hon wärmer och uplyser, eller emedan hon sielf är warm och lysande; Och frågan är ännu oafgjord. Prästerna äro så många, som de Handlande på Londons Bourle. Större delen af dem äro ganska unga, på det de icke må bortfrämma de werldsligt sinnade menniskor, som komma at hos dem söka wisshetens råd. Det gifwas någre ibland dem, som äro omgifne med pragt och

*) Insändt från Lapprisborg af Bagatellephilus som i N:o 4 och 13 behogat fournera W. E.

och rikedomar: De sätta wäl hufwud icke något wärde derpå, men de frukta ta at falla i hopens förfäkt om de icke förargade sina Theologisk i kundskaper.

De Lagstolens antal är äfwen hos Frivoliterna ganska stort. Då de söka Donare-sysslor, examineras de först i myntwäsendet, dessa frågor äro ofta ganska beniga, men sedan man wäl hunnit swara derpå, behöfwer man ej frukta för resten. Det är bruket at samma sak dömes af flere Domstolar, och man måste således börja processen i sin ungdom, om man är nyfiken at i werlden se hwilken som winner. Jag beklagar, säger Amiralen, en usling, som winner en Process: frågan är, kan hända, om et stycke jord, och det är afgjort, at en quadrat fot domar kostar mera, än en quadrat fot jord.

Ibland andra bruk, som på Frivoliternas S wäcka en främlings upmärksamhet; bår icke det glömmas, at en wiß tid på året, då deras Climmar gemenligen är som kallast, tyckes deras inbördes wänskap, stiga til den högsta grad; Det är en obehöfwenhet, at icke då ätska hwarannan. Man besöker den ene den andre, man säger en hof artigheter, och gör hwarannan skänker. Deras stad skulle säkert drifwa den största handel i werlden, om en sådan wänskap regerade der året igenom. Et annat ej mindre allmänt bruk, är, at et Fruntimmer på des Bröllopsdag bår hela sin hemgift på sin hals och i sitt hufwud, hwaremot hennes man gärna säljer sin syftla, för at med kärlek och wärdighet kunna lefwa tillsammans et sjerndels år.

Det som är löjligast roar Frivoliterna måst. En nästgränsande magt skickade til dem en Ambassadeur, med förslag at de antingen skulle affstå en del af sin handel, eller laga sig til at slåß. Til lycka för den som skickat honom, hade Ambassadeuren en owanlig lång näsa och en stärfot peruque, som klädde honom illa. Man talte mycket om desse twenne omständigheter, man skrattade dmsom at näsan och peruquen, och under all denna roligheten, gaf man honom hwad han befalte.

Det war skada, at Amiralen icke hade mera tid at förlora på denna S, då man kunnat wänta en närmare beskrifning på et så wigtigt Land. Alt war färdigt, man steg om bord, affglade derifrån, sedan Amiralen låtit hela besättningen swärja, at ej för sina Landsmän uppenbara något om denna S. Abbé Coyer twistar tillwäl på, at besättningen i detta fallet warit samwetsgram om sin ordhällighet.

Dag = Bladet :

Wälsignade Tryck = Friheten.

Tredje och Sidsta Stäcken,

N:o 23.

Stockholm den 23 December 1782.

WÄLGDÖRNARDE. *)

Du Himlarnas Skänk! du Dygdigaste Känsla! O Gudomeliga WÄLGDÖRNARDE! lycklig den öddliga som andas i ditt Sköt, som offrat Dig sin själ och sitt hjerta!

*) Insändt — måtte det läsas af tusende Wälgärnings-män, och måtte de som hafwa någon förmögenhet, rödras af et hushålds nöd här i Stockholm, äfwen så wäl som för en hel Socka i Dalarna. En Kar och Mor med tre små barn utan uppehälle, utan kläder, utan husrum och utan värme, hwilket Spectacle. — Ni som älsken Spectacler, tron Ni at wärdet af en Opera billet (om det ock wore på nya Bollhuset) skulle här wara illa användt? tron Ni det nöjet at astorka fem olyckliga menniskors tårar ej skulle opwäga det som en ballet på Theatern kan gifwa — Men sägen Ni litet förtretade, „alla noter äro onödiga, ämnet talar af sig sielf, til hwem och hwarest skola wi lemna? — Jag swarar den största och rikaste, intet til mig, ponera också, jag wore i yttersta nöd.

Non, je ne veux pas meme à Vos biensfaits rebelle
Vous laissez reparer cette offenle cruelle.

Ell hwem då? — följande Annonce wisar det.

Utgif.

Undertecknad som utan sin skuld är bragt at söka denna resource, smickrar sig med hopp at mennisko-wänner wille i en förseglad billet med utanskrist til *.....*, som inlemnas i Bollådan wid Riddarhus Torget. insända någon hjelp af penningar. Det är kanske en fördom, at han ej har courage at för publiquen utsätta hela sitt namn, men den som twiflar, ännu mer, den som wil weta precist hwem detta fattiga hushåldet är, kan derom göra sig underrättad hos Konal. Hof Predikanten Doctor Murrain i Jacobs Kyrkoherde-hus, i hwars församling det wistas. I hwarje N:o af Wälsignade Tryckfriheten skal med största tacksamhet insättas gifwarens Namn och Summan.

.....

Ja, lycklig den som i sin första ålder ej dödas af et lif, på hwars afvägar man så ofta förlorar sig — som temnar höga Stolt och de Förednåma som bo där, för at i den lägaste Roja bispringa menfligheten som lider.

Mätte den wara född ibland Barbarer! mätte den hafwa idisslat en Tiger på bärget Caucasus! som med samma köld som järnet i grufwan, ser den fattigas tårar rinna, och hwars själ lika så hård som marmorn, ej hysar minsta gnista af ömhet och medlidande.

Uck! hwad jag beklagar den som blott lefwer för sig, hwars hjerta dag och natt törstar efter guldet, och aldrig wärmes wid **WÄLDIGAN** **DESS** heliga låga —

Du galna! som förqwäfwer hos dig den wackraste af alla böjelser, jag menar **Nöjet** at gifwa.

Wofwat ware det Högsta Wäsendet! som låtit mig födas med et mennisko hjerta — Nej, aldrig kan jag bli olycklig, twärtom, jag lefwer nöjd och säll, så länge jag ej är förstäckt wid mina Lifars öden.

Jag påminner mig, och aldrig, aldrig, skal jag glömma huru jag rödes wid blicken af en tröstlös Mor som följde sin enda Son til grafwen — Wärg och dalar gentsjudade hennes suckar — tusende gånger wille hon återfalla det barnet som legat wid hennes bröst, och tusende gånger wille en ström af tårar liksom dräncka henne — Alla greto, Prästen håpen och röd kunde knapt sluta bönen wid denna så bedröfliga Förrättning — **Ännu** en gång, såg man henne förtwiflad kasta sig ofwan på listan för at lefwande så begrafwas med sin Son — Man måste bära henne bort ofdånad och döende.

Så hörs hela natten igenom Furturdufwan (ifrån hwilken den obarmhertiga Jägaren tagit ungarna) qwida och jämra sig på någon torr och ohyggelig gran, midt i den djupaste skog.

Försynen har gifwit mig litet, men detta lilla är intet mitt allena, det hör äfwen den fattiga til — Säden som växer på min åkertappa, den fördas äfwen så wäl för honom som för mig — När Wildjuren i ödemarken ur sitt gap häfwa idel mord och lågor, så söker han sin fristad inom mina stängsel — Om wintern i min stuga och bredewid min spiseld trättfar han nordanwädrats ras — Jag delar med honom alt hwad jag äger, mina winträd, mitt bröd, ullen af mina Lamm — Uck! när man self warit i nöden, känner man ingen annan lycka än den at trösta och uprätta den fallna.

Jag skulle ej önska mig allt det guld som Cresus haft, jag skulle ej ofröndas hela världens skatter på annan grund, än för att utöfva mitt käraste tankesätt och fullgöra min gladaste plikt, mitt hjertas tysta aning: : : resa ett Tempel åt **WÄLSENNED**.

Där, skulle man intet se den äregiriga Wäldswärkaren, menniskoflägtets plågozande, ej heller den otacksamma, des ewiga wänheder, ej heller Desporen, vårt slagtes förtryckare bewäpnad med enwäldets bila — De stilla dygdernas flock: husfred, erkänsla, wänskap och godhet skulle där allena äga sina Altare.

Ni ädelmodiga! Ni ännu och medlidande menniskor! Edra Stoder skulle pryda detta Tempel — Den dygdiga, den rättfärdiga skulle linda Lagerkransar ikring Edra hjäkor — Öfwer allt på dessa murar skulle man rista Edra Stora och Wälgörande namn : : : och! fördärwade tider : : : om man ej skulle läsa dessa namn med samma andakt som den heligaste skrift.

Til Respective Insändare.

Jag opvaktar Er i dag med en darrande hand — Mätte Ni wara nog stora och ädelmodiga att förlåta en Dagblads Redakteur som understått sig så länge dröja med redogörandet, hwarföre Edra arbeten ej inkommit i **Wälsignade Tryckfriheten** — Mätte Ni säger jag, optaga hans skäl som gällande, men framsför allt, måtte likwäl ej alla insändningar ophöra.

Samtelige Herrskapet misshycker ej, att jag utan annan rang-ordning än tiden hwarpå de inkommit, formerar denna Mönster-Rulla med Nummer, Namn och anmärkingar.

Utgif.

N:o 1. Ode öfwer d. 19 Aug. 1782. eller Swerjes 10 åra sällhet af **Förtius**.

Ännu är för högt och stort i en ströskrift. Om Poéten tillåter, skal den införas ibland Allegaterna till den nya Crönicen, eller Swerje i Solgängen och Swerje i sin middag.

2. Om sättet att ärminstone i 8 dagar anse de döda såsom lefwande: nyf opfunnit.

Som den Politiska Svedenborgianismen egentligen ej hör till mitt Dagblad, så skulle detta bäst passa i nya drömboken för efter-werlden.

3. Det lilla Poëmet som lyder:

„Jag sjunger om den Herre unge
 „Som höit en Allmänhet för pacc
 „Som pojkar slog och kårngar stact
 „„ Men Fan om honom längre sjunge

Har jag aldeles förgåtit at införå förån nu, jag hoppas at min försummelse tillgifsves.

4. Den wid det högst lyckeliga tilfället pensjonerade Arrendatorn eller snarare Arrendatorskan. Poëme epique i 3 sånger dedicerade til Ostinsiska Compagniet.

Är för långt, för confust, och för rasande skrifwit, aldeles utan den minsta regel och smak — jag behöfwer endast ge prof på en Tirade i andra Sängen, då Poëmens Heros öfwerger sin fordna station för at förtro sig at det swelkfulla hafwet, tiltalar han sina Slägtingar:

„Och blods-förwanter Ni! som ej Er qwida dödsjen
 „Men ömsint mig om bord med Convulsioner fölsjen,
 „Nu wänden åter om — Jag hoppas winna land
 „Och glömmen aldrig bort at hand han twättar hand
 „Sawål Ni hjertans Ni — jag sucka må och gråta
 „Och önskar til et slut at lefwa, lefwa låta,
 „Annu en gång sawål, jag ewigt från Er går.
 „Och straxt kom westanwind och krasfa gen hans spår.

5. Den Banquerounerade Cupido Tragedie Originale i 10 Acter.

Om den bestode af 4 eller 5 Acter, skulle jag kanske recenserat den — Men nu din längd mig fast förkräcker, så jag anhåller at detta opus af 42 hela act bliswer med det första afhämtad — Är det ömdiligt Min Herr Auctor at tournera den til en Opera som kan föras opp i flera afdelningar liksom et Schack-spel rätt fört, kan wara i par år?

A n n o n c e.

N:o 24 utkommer ej förån d. 10 Januarii 1783.

Stockholm, tryckt hos Carl Stolpe, 1782.

Dag = Bladet :

Wälsignade Tryck = Friheten.

Tredje och Sidsta Stäcken,

N:o 24.

Stockholm den 10 Januarii 1783.

Billet til Redakteuren.

Lörs jag til en Nyårs-gäswa skänka Er en påminnelse — jag wet ej hwad den kan importera i pengar, men helt säkert är det pengars värde, det är skyndsambhet och ordhällighet. Min Herre wet at jag wil refuterer Sisteme Social, at jag til den ändan insickat til Ert Dagblad et op-räkande på alla de ställen som böra morsågas — hvarföre dröjer det med insändandet? Åro mina Manuseripter borttappade? — Sjelswa critiquen kan ju då aldrig inkomma. (Särwål. *)

Continuation på det som skal refuterar i andra Tom: af Sisteme Social se Andra Stäckens Nr:or 53. 65. 69. 84. 99 och 100.

Sid. 3. En blnd Politique beredd af egna intressen twärtemot Samhällets, tål intet at Underjätarn blir underrättad hwarken om sina rättigheter eller skyldigheter, ej heller om rätta ändamålet af alla Samfund, hwilka måstadelen likna Skepp i wilda hafwet som ansförtrodde åt okunniga Styr, Män, i stället för at segla til hamnen stötas emot klippor och skär, därest de som skulle answara, förgås sjelswa med hela besättningen.

Sid. 6. Då en Regering ej är annat än sjelswa Samhällets makt lagd i en eller fleras händer hwilka Samhället opdragit och tillåtit at föra sig til allmänt och enskilt mål, så följer det mer än tydligt, at den Regerrande (Le Souverain) icke är Samhällets Herre, utan des ombud, skot
rig

*) Börlät Nådige Herre! den som så hastigt ängrar och rättor sina förselses.
Ugif.

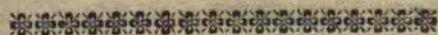
dig at uppfylla sina förbindelser emot Meborgare och försedd med en billig och laglig makt at förmå dem til sina skyldigheters i akttagande.

Om alla menniskor wore wettiga, dygdiga och utan fel, så wore Lagar, Lagstiftare och Konungar onödiga i et Samhälle. En Konungs wälde öfwer sin Undersåte är då grundad på intet annat än förstånd, insigter, ära, dygd, samwete, och et godt hjerta, hwilka egenskaper Samhället supponerar at den har i högsta grad, at hwilken man anseder trodt den rättigheten at befälla i des namn.

Sid. 8. En orättwis Lag kan aldrig medföra någon aktning, aldrig annat än en rättwis Lag enligt med menniskors natur som begifwit sig i Samhälle bår lydas, ty i födra fallet, hwilken Tyrann skulle icke skapa sig rättigheter om det intet kostade mera än at låta skrifa en Lag?

Sid. 12. Utan all motsägelse är det, at wiså fördrag äro uprättade emellan Folket och deras Regenter, hwaras de förnämsta Artielarna bår de lyda så här.

„Utsåst Er at regera wäl, det wil säga, at befästa wår säkerhet, be-
 „reda oss et wälstånd, beskydda oss ifrån alt förtroff; och wi på wår sida
 „utstå oss at älska, at lyda, at dyrka Er, at befrämja på det högsta
 „Er wälfärd och säkerhet. Om Ni på intet sätt bereden oss några förs-
 „moner, så anse wi Er med en liknöjdhet. Mer, om Ni ej gör oss an-
 „nat än ondt, så uphöra wåra förbindelser; och det är Ni seif som op-
 „löser dem. Om Er spira tynger oss odrägeligt, skola wi båra affky för
 „Er, och anse Er som wår första fiende, äro wi för swaga at affkudda
 „oket, skola wi draga det försträckt och suckande (en fremilant) och
 „hwart enda ögnableck af Er Regering skal Ni darra på den Thron
 „dårest Ni ej blifwit annat än Wäldswärckare.

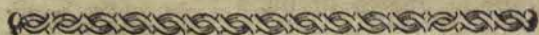

Öfversättning utur et af *Senecas* Bref *)

„Min wån! jag ser du lefwer än
 Ja säkert har jag mer igån
 Och än får lifwets fasor båra.
 Så wet Despoters ägta lära
 Och deras stälta handwärcf kån
 Min kåra!

*) Insändt:

De mörda, men på fina sätt,
 För bilor, svärd, och båt och lågor
 Som göra döden allt för lätt
 De finna epp helt andra plågor
 Och taga så sin lömska rätt.
 Med dälcken gömd de kåtfa sinneka
 Och blott wid sagta eldar steka
 Lik den Tyrannen (a) uti Rom
 Som sade sig bedragen blifwit
 När slafwen (b) (förr än han feck dom)
 Sig sjelf et döds-stygn hade gifwit.

*Frivoliternas Grundsatser se N:ror 4 13 och 22
 i Sidsta Skåcken.*

Döfresedt äre wi födde; och fare åter bort såsom wi aldrig varit hade: ty andedrägten i våra näsor är en rök, och vårt tal är en gnista som af vårt hjerta utgår: när det utfläktar, så är lifwet borta som en salaska, och andan försvinner såsom et tunt wäder. Vårt namn warder med tiden förgåtit, och ingen tänker uppå hwad wi gjordt hafwe: vårt lif förlider såsom det wore en molnsky, och förgås såsom en dimma, den af solens sten fördrifwen, och af hennes hetta förtörd är. Vår tid är såsom en skugga den bort far; och när wi borta äre, kommer man intet hen: ty det är fast förseglat at ingen skal igenkomma. Så kommer nu och låter of lefwa wäl, medan wi kunne, och bruka of medan wi unge äre. Wi wilje fylla of med bästa win och fräselighet; låt of icke försomma tillfället. Låt of bära kranfar af unga rosor förr än de falna. Låt ingen af of vara lottlös i våra lustbarheter: at man allestädes må spörja huru wi glade varit hafwe; wi hafwe dock intet mer af vår warelse än detta. Låt of öfwerfalla den fattiga rättfärdiga, och skona ingen, hwarken Unka eller gammal Man; låt of intet agta de gamla gråhårigas årtarning. Allt det wi göra kunne, skal vara rätt: ty hwilken icke göra kan hwad honom lyster, han galler intet. Så låt of nu wackra
 efter

(a) Tiberius.
 (b) Carnulius.
 *) Insändt.

efter den rättfärdiga: ty han gör oss mycken ofust, och sättar sig emot våra gärningar, och straffar oss, at wi synde emot lagen, och utropar vårt wäsende för brottligt. Han är oss svår; ja ända til hans åsyn, så är den oss odräglig: ty hans lefwarne rimar sig icke med oss andra, och hans wäsende är platt annorlunda. Han håller oss för falskt myrt, och för våra gärningar såsom slumhet; och gifwer före huru den rättfärdige står mål på sidsone, och berömmar sig, at Gud är hans Fader. Så låt oss dock se, om hans ord sann äro, och försöka huru det wil lyckas med honom. Är den rättfärdige Guds barn, så hjälper han honom, och friar honom från hans motståndares hand. Med smålek och qwal wilsse wi plåga honom, at wi måge se huru from han är, och förnimma huru rättig han är. Wi wilsse fördömma honom til en skamlig död; då får man känna honom af hans ord. Vid. Sap. 2: 2. 19.

~~~~~
 Nyheter ifrån Stockholms Beurs.

Då jag wet at mina Läsare aldrig älska kiivola och obetydliga ämnen, såsom wår indrägtiga handel, wår lyckliga ställning i anseende til Swenska Exporter *) och våra winster på Utlåningen, som äfwen böra beredas och afgöras på en Beurs, så får jag i dag i stället upwakta med mera allvarsamma och Patriotiska nyheter.

Nyårsdagen 1 år eller den 1 Januarii 1783 likwål efter Afstonsången (hwar rättfint hade dock önskat för Ditesången) börjades Assembléerna på Beursen.

Man bör ej underlåta ge sanningen sin rätt och dygden sin belöning, at nyligen har man wäl aldrig sedt en sådan frequence och rörelse på detta stället som denna stora Helgedagen. Ifwern hos den Handlante hwad säger jag, dansande Corplen, -- öfwertråffade wida Borgerskapets på Londons Beurs, när de wänta hem Handels-Flottorna ifrån sina besittningar i Ost- och Wäst-Indien — ack! hwilken orchester! hwilka contradansar! hwilka hwita waxljus och hwilka hwita råfwar! Man smickrar sig med hopp at detta antagna Handels-Systemer ej lider minsta echee (om det ock skulle bli fred emellan de krigande) utan ständigt underhållas som ren Nationel-winst.

*) Se Herr Bergs Rådet och Ridd. Sandels Tal som är recenserad i Stockholms Posten för den 28 December 1782.

N:o 25 utkommer den 13 Januarii.

Stockholm, tryckt hos Carl Stolpe, 1783.

Dag = Bladet :

Wälsignade Tryck = Friheten.

Tredje och Sidsta Stäcken,

N:o 25.

Stockholm den 13 Januarii 1783.

Slutet af utdrag i bref om *FREDRIC* i *Preussen* se
N:o 16 och 20 Sidsta Stäcken.

Ronungen sättes sig til bords precis klockan 12. Nu på någon tid
wara des måltider längre än förr, iockan är merendels 3 förän Han
lämnar Sällskapet. Han bjuder gemenligen 8 eller 9 af sina Officerare.

Hans Majestät wil at alla de som äta wid des bord skola wara i
någorlunda jämnlighet, och at Conuersation skal wara hilt och hållit fri.
Saken är snart omöjelig. Den öppenhjertighet som äger rum emellan
likar, är et nöje som en Monarek aldrig kan njuta. Ronungen wil likwål
hafwa det så, och hwar och en gör sitt bästa för at häruti förnöja honom.

Då Ronungen wid en af sina måltider war wid ganska godt hume-
ur, sade han til Bastiani: en lärde Italianare och Abbé som är hos honom,
„då ni blifwer Påfwe, hwilket ni genom er exemplariska gudsfrugtan
utan twifwel blir en gång, huru skulle ni ta mig emot om jag komme til
Rom, för at göra min upwaktning hos Hans Helighet? — Jag skulle
befalla, swarade genast Abbén, at swarta Ornen måtte släppas in, — at
han måtte betäcka mig med sina wingar, men at han måtte stona mig
från sina flor och nåbb: , , ,

Uti conuersation är det ingen som säger så qwicka saker som Ronun-
gen helf. Man uprepar många af des infall. Jag wil blott berätta et
enda som ej allenast wisar des stora Snille, utan äfwen des hdga hjerta,
emedan det gör rätt åt en mans förtjenster, som förordsatat honom mera
bekymmer än någon annan. Då Ronungen af *Preussen* för några år
sedan hade samtal med *Rissaren*, äto dessa Förstar altid tillsammans och
bödo til sitt bord et wist antal af deras förnämsta Officerare. En dag
då General *Laudohn* gick för at sätta sig wid ena ändan af bordet, ropas
de